

Koer teeb koerust

Paljudes kodudes ei peeta koera ketis, vaid ta liigub vabalt ringi. Kuhu läheb peremees, sinna läheb ka neljajalgne sõber. Hakkab peremees tööle, heidab truu kaaslane tema lähedale pikali ja jälgib iga tehtavat liigutust.

Kui inimesel on tarvis üle õue minna, krapsab koer üles ja ühte sammu pidades liigub kaasa. Seejuures on tihti hirm, et kandami tagant nägemata võid komistada või väiksemale peale astuda. Igal pool kipub ta jalus olema ja katsu sa teda ära ajada. Pealegi ei tea, kumb kannatajaks jääb – kas see, kelle käpp tallata saab või inime- ne, kes talle otsa prantsatab.

Tänases lemmikloomarubriigis on juttu koerte kaevamisharjumusest ja sellest võõrutamise võimalikkusest. Naljakas, et koera nähes ei soovitata isegi taimi istutada ega rohida. No kuhu ta siis selleks ajaks panna?

Mõni koer käib okkalisest tikripöösast iseseisvalt marju söömas või peenralt kurke võtmas. Eks ikka inimeste eeskujul.

Mulle meenub üks väike sõbralik peni, kes mitu tundi hoolega õunapuu lõikamist uudistas. Kui suuremad oksad olid kokku koristatud ja järg marjapöösaste kätte jõudis, oli koer kadunud. Lõpuks ilmus ta rahuloleva ilmega välja, näritud sõstraoks hambus ja asetask selle korralikult oksahunniku serva. Temagi oli talgupaeval osaline olnud.

KADRIN LINNA

LUGEJA KÜSIB

'Nojausma'.

'Gravira'.

REPRO

Millal võib liiliaid istutada?

Tõin kevadel laadalt endale liiliasibulaid. Kuna peenar polnud varem ette valmistatud, istutasin sibulad kiiresti maha, et nad ikka elama jääksid. Ja hakkasidki hästi kasvama, isegi õit- sesid. Nüüd rahulikult aeda vaadates tuleb tunnistada, et kasvukoht on täiesti sobimatu. Sellest tulenevalt on mul küsimus, millal võib neid liiliaid ümber istutada?

Vastab **KADRIN LINNA**

Mõni sort liiliaid võib kasvada samal kohal kolm aastat, mõni kümme aastat. Vajadus ümberistutuseks tuleb kõige sagedamini põhjusel, et õied on normaalsest palju väiksemaks jäänud ja varred viitavad liiga suureks paisunud sibulapesale. Ülevõtmist vajavad ka haigustunnustega taimed.

Tavaliselt on liiliate istutamiseks sobiv aeg augusti keskpaigast septembri keskpaigani. Kõige tähtsam tingimus seejuures on, et sibulad jõuaksid enne külmade saabumist korralikult juurduda. Väga külmas mullas ei arene istutatud sibulal tõmbejuured, mis sibula õigesse sügavusse viivad ja mulda kinnitavad.

Praktilise käsiraamatu "Liiliaid aeda" autor Andi Normet manitseb aiapidajat ümberistutamisel kõige sagedamini tehtava vea eest ja rõhutab, et erinevalt paljudest teistest sibulililledest ei tohi liiliasibulaid kuivata-

da ega pikemaks ajaks paljalt päikese kätte jätta.

Häda korral saab kodustes tingimustes säilitada üles võetud sibulaid jahedas (2–4°) niiske turbaga pakitult. Liiliate puhul on vaja teada, et täiesti läbi kuivanud juured enamasti ei taastu. Isegi kui sibul annab veel uued juured, jääb ta väga pikaks ajaks põdema ja võib talvel hukkuda.

Pärast sibulate mullast välja kaevamist veenduge, et need on terved ja elujõulised. Kui märkate tugevalt kahjustatud sibulat, hävitage see pikemalt mõtlemata. Juhul kui nõrk kahjustus esineb ainult välimistel sibulasoomustel, istutage see sibul tervetest eemale, sest haigus süveneb aasta-aastalt ja risk terveid taimi nakatada suureneb samuti.

Uus kasvukoht tehke nüüd varem valmis, sest teil on olnud aega mõelda ja paremat kasvupaika kavandada. Istutuspaigas võtke muld august välja, puistake põhja veidi liiva, asetage sellele laiaili suunatud juurtega sibul ning täitke auk kuni sibula tipuni puhta sõreda liivaga. Ülejäänud auguosa täitke mullaga.

Labidaga üles kaevamisel olge äärmiselt ettevaatlik, jälgige, et te juurtele kogemata viga ei teeks. Sibulad lahutage ning puhastage kõdunenud juure-, varre- ja soomuseosadest, väikesed sibulad sorteerige välja. Need võite istutada kas kasti või lavasse 3–5 cm sügavusele.